

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра менеджменту

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 073 "Менеджмент"
за магістерською програмою професійного спрямування
"Менеджмент організацій"

на тему: **«Управління ризиками діяльності підприємства»**
(назва теми)

Виконавець:

студентка центру заочної форми навчання

Скрицька Діана Артурівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Балабаш Ольга Сергіївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми.

На сьогодні підприємства функціонують в умовах високого рівня невизначеності, залежності від великої сукупності зовнішніх та внутрішніх факторів, і відповідно, зростаючого рівня ризику. За таких обставин, суб'єктам господарювання важливо вміти оцінювати ступінь впливу ризиків, враховувати вплив на нього різних факторів, можливість зміни самого ризику в процесі здійснення діяльності і досягнення виробничих завдань. Наявність досвіду у управлінні ризиками допоможе запобігти помилок у прийнятті управлінських рішень та підвищити ефективності діяльності підприємства в цілому.

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження теоретичних і практичних аспектів управління ризиками на підприємстві та прикладне застосування отриманих знань у процесі розробки заходів з управління ризиками ПАТ «Одеський завод з випуску ковальсько-пресових автоматів».

Завдання дослідження:

- систематизувати підходи до визначення поняття «ризик» та дослідити особливості формування системи управління ризиками на підприємстві;
- проаналізувати основні тенденції розвитку підприємств машинобудування в Україні
- оцінити ризики діяльності ПАТ «Одеський завод з випуску ковальсько-пресових автоматів»
- обґрунтувати заходи зі зниження впливу ризиків на діяльність ПАТ «Одеський завод з випуску ковальсько-пресових автоматів»
- оцінити ефективності заходів з управління ризиками ПАТ «Одеський завод з випуску ковальсько-пресових автоматів»

Об'єктом дослідження є ПАТ «Одеський завод з випуску ковальсько-пресових автоматів».

Предметом дослідження є процес управління ризиками підприємства.

Наукова новизна роботи полягає у подальшому розвитку процесу управління ризиками підприємства, який відрізняє урахування результатів розрахунку інтегрального показника та галузевих особливостей діяльності машинобудівного підприємства.

Методи дослідження: для досягнення поставленої мети у роботі використано діалектичний метод наукового пізнання, методологія системного аналізу. Зі спеціальних методів у кваліфікаційній роботі використані: метод логіко-теоретичного узагальнення – для систематизації визначень «ризик», статистичного

аналізу – для дослідження тенденції розвитку галузі, експертний метод – для дослідженні ризиків, що впливають на функціонування підприємств машинобудування, методи економічного аналізу – для оцінки фінансового стану підприємства, системного аналізу – для дослідження ефективності реалізації запропонованих заходів.

Інформаційну базу дослідження склали звітність «Одеський завод з випуску ковальсько-пресових автоматів».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (63 найменування). Загальний обсяг роботи становить 81 сторінка. Основний зміст викладено на 76 сторінках. Робота містить 19 таблиць, 10 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано тези: Скрицька Д.А. Ідентифікація ризиків підприємницької діяльності // О. С. Балабаш, Д. А. Скрицька. – Актуальні проблеми менеджменту: теоретичні і практичні аспекти»: Матеріали четвертої міжнар. наук.–практ. конф., 20-21 червня 2019 р. – Одеса: ОНЕУ, 2019. – С. 94-100

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні основи управління ризиками підприємства» систематизовано методологічні підходи до визначення поняття «ризик» у бізнес середовищі, визначено особливості мітодів оцінки ступеня ризику, конкретизовано прийоми та методи управління ризиками.

У другому розділі «Аналіз економічно-господарської діяльності ПАТ «Одеський завод з випуску ковальсько-пресових автоматів» надано загальну характеристику та аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства, проаналізовано вплив загальних тенденцій розвитку галузі машинобудування України на діяльність ПАТ «Одеський завод з випуску ковальсько-пресових автоматів».

У третьому розділі «Організація системи управління ПАТ «Одеський завод з випуску ковальсько-пресових автоматів»», проведено оцінювання ризиків діяльності ПАТ «Одеський завод з випуску ковальсько-пресових автоматів», обґрунтовано заходи зі зниження впливу ризиків на діяльність ПАТ «Одеський завод з випуску ковальсько-пресових автоматів» та проаналізовано ефективність заходів з управління ризиками даного підприємства.

ВИСНОВКИ

За результатами узагальнення наукових точок зору щодо сутності поняття «ризик» і «невизначеність» доведено, що дані поняття не є однаковими, тотожними. Визначено основні відмінності між ними – це можливість вимірювання та оцінки: невизначеність виміряти неможливо, в той час як ризик оцінці підлягає. З цього

впливає, що ризиком, на відміну від невизначеності, можна управляти. Встановлено, що найбільш дієвим методом якісного оцінювання ризиків машинобудівних підприємств є метод складання карти ризиків, на основі якої може бути виявлена широка система простих ризиків, що можуть стати причиною виникнення несприятливих ситуацій у діяльності промислових підприємств.

Доведено, що машинобудування належить до галузей з найбільшим рівнем впливу ризиків. Це пояснюється тим, що через високі темпи розвитку прогресивних технологій у світі, що призводить до швидкого морального старіння технологій та обладнання, а також через низьку інвестиційну спроможність українських підприємств-споживачів продукції машинобудування. З метою наочного відображення причинно-наслідкового взаємозв'язку різних рівнів ризиків машинобудівних підприємств було побудовано дерево ризиків.

За результатами проведеної оцінки ймовірності реалізації ризиків ПАТ «Одеський завод з випуску ковальсько-пресових автоматів», було встановлено, що серед ризиків, які характеризуються найбільш високою ймовірністю появи за досліджуваний період, є наступні: ризик зміни цін на обладнання, ризик впровадження прогресивних технологій на інших підприємствах галузі. На основі розрахунку інтегрального показника ризику, встановлено, що рівень ризиків ПАТ «Одеський завод з випуску ковальсько-пресових автоматів» знаходиться на рівні 0,57, що свідчить про високий рівень впливу ризиків на діяльність підприємства. На основі проведених розрахунків доведено необхідність розробки та реалізації заходів зі зниження впливу ризиків на діяльність ПАТ «Одеський завод з випуску ковальсько-пресових автоматів». Розроблено заходи зі зниження ризиків діяльності ПАТ «Одеський завод з випуску ковальсько-пресових автоматів». Розраховано плановий економічний ефект від впровадження заходів, що становить 398,8 тис. грн.

Доведено зниження значення інтегрального показника ризику діяльності в результаті реалізації запропонованих заходів з 0,57 до 0,39, що дозволить перейти із зони високого ризику у зону середнього рівня ризику.

АНОТАЦІЯ

Скрицька Д. А., «Управління ризиками діяльності підприємства»,
(*прізвище та ініціали студента*) (*назва кваліфікаційної роботи*)
кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 073 "Менеджмент" за магістерською програмою «Менеджмент
організацій»,
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2019 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – ПАТ «Одеський завод з випуску ковальсько-пресових автоматів».

У роботі розглядаються теоретичні аспекти управління ризиками діяльності підприємства.

Проаналізовано основні тенденції розвитку підприємств машинобудування в Україні; ризики діяльності ПАТ «Одеський завод з випуску ковальсько-пресових автоматів».

Запропоновано заходи зі зниження впливу ризиків на діяльність ПАТ «Одеський завод з випуску ковальсько-пресових автоматів» на основі врахування результатів визначення інтегрального показника ризику та галузевих особливостей діяльності підприємства.

Ключові слова: ризик, управління ризиками, машинобудування, програма заходів, карта ризиків.

ANNOTATION

Skritska D.A., «Enterprise risk management»,
(*students surname and initials*) (*work title*)

thesis for Master degree

in specialty 073 «Management » under the program «Management of Organizations»,

Odessa National Economic University

Odessa, 2019

Thesis consists of three chapters. Object of study PJSC "Odessa Plant for the production of forging and pressing machines".

Diploma thesis deals with theoretical aspects of theoretical aspects of enterprise risk management.

The basic tendencies of development of machine-building enterprises in Ukraine are analyzed; risks of activity of PJSC “Odessa Plant for the production of forging and press machines”.

Measures to reduce the impact of risks on the activity of PJSC “Odessa Plant for the production of forging and pressing machines” are proposed on the basis of taking into account the results of determining the integral risk index and the sectoral features of the enterprise.

Keywords: risk, risk management, mechanical engineering, program of activities, risk map.